

Список литературы: 1. Федоткин И.М. Использование кавитации в технологических процессах / Федоткин И.М., Немчин А.Ф. – К.: Вища школа. Изд-во при Киев. ун-те, 1984. – 68 с. 2. Червяков В.М. Гидродинамические и кавитационные явления в роторных аппаратах : монография / В.М. Червяков, В.Ф. Юдаев. – М.: Машиностроение-1, 2007. – 128 с. 3. Фесенко А.В., Любимый Ю.Н. Сравнительный анализ гидродинамических установок для диспергирования, гомогенизации и нагрева жидкости. – Вісник Сумського державного Університету. – Суми: СДУ. – 2009. – №48. – №1. – С. 14-18. 4. Фесенко А.В. Методика оценки параметров кавитационной обработки СОЖ. Вестник национального технического университета «ХПИ», сборник научных работ. Тематический выпуск: Технологии в машиностроении, вып. – Харьков: изд. НТУ «ХПИ», – 2008. – №1. С. 14 – 18.

УДК 621.923

СОЛОМАТИН Р. І., ГУДЬ Д. О., БАСОВА Є. В., аспірант,
ДОБРОТВОРСКИЙ С. С., проф.

ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ РЕЖИМІВ РІЗАННЯ НА СТАН ПОВЕРХНЕВОГО ШАРУ ДЕТАЛЕЙ ІЗ СПЕЦІАЛЬНИХ СТАЛЕЙ ТВЕРДОСТІ НРС 50-58 ПРИ ВИСОКОШВИДКІСНІЙ ОБРОБЦІ

Безперервне підвищення вимог до якості сучасних машин, їх довговічності і надійності викликає необхідність широкого застосування нових конструкційних матеріалів, що мають високу механічну міцність, зносостійкість, корозійну стійкість, жароміцність. У зв'язку з цим на передній план виходять сплави, що мають ряд особливих хімічних і фізико-механічних властивостей, однак такі матеріали характеризуються низькими показниками оброблюваності різанням, і специфічними особливостями механічної обробки.

На даний момент машинобудування зробило величезний стрибок у сфері обробки важкооброблюваних матеріалів з використанням прогресивного ріжучого інструменту, з нових інструментальних матеріалів покращеної геометрії і підвищеної стійкості, застосуванням різних способів комбінованої обробки з внесенням додаткових потоків енергії і нових кінематичних схем. Однак не можна сказати, що проблеми виготовлення деталей з важкооброблюваних матеріалів повністю вирішені. Динамічний розвиток економіки і конкурентна боротьба в умовах ринку вимагає постійного вдосконалення технологій виробництва, з урахуванням високих характеристик, які пред'являються до якості продукції та швидкості виготовлення при обов'язковому зниженні енерговитрат, та відходів виробництва.

Метою роботи є дослідження впливу геометрії ріжучого інструменту та режимів різання на стан поверхні деталей з важкооброблюваних сталей великої твердості та моделювання процесу різання.

У роботі використана система автоматизованого моделюванні технологічних процесів обробки шляхом пластичної деформації «Deform».

В процесі моделювання високошвидкісного фрезерування сталей великої твердості були визначені оптимальні режими різання та геометрія ріжучого інструмента для прогнозування отримання потрібного поверхневого стану кінцевої продукції. Також були проаналізовані температурні і деформаційні процеси при високошвидкісному фрезеруванні деталей с твердістю HRC 50-58.

Список літератури: 1. *Кунец Г.* Высокоскоростная обработка и традиционный технологический базис: преодоление несовместимости//Мир техники и технологий. -2004. - № 6. -С. 35- 37. 2. *Суслов А. Г.* Технологическое обеспечение параметров состояния поверхностного слоя деталей. – М.: Машиностроение, 1987. – 208с. 3. *Шнейдер Ю. Г.* Образование регулярных микрорельефов на деталях и их эксплуатационные свойства. – Л.: Машиностроение, 1972. – 210с.

УДК 62-874, 62-237

СОЛОШЕНКО І. М., ГРИГОРОВ О. В., д-р техн. наук,
ПЕТРЕНКО Н. О., канд. техн. наук

ПРИНЦИПИ ЕКОНОМІЇ ЕНЕРГІЇ В СИСТЕМАХ І ЕЛЕМЕНТАХ ПІДЙОМНО-ТРАНСПОРТНИХ МАШИН

Перед фахівцями підйомно-транспортної техніки поставлені завдання економії енергії. Одним з рішень цієї проблеми є використання в механізмах підйомно-транспортних машин гідроприводу з енергозберігаючими пристроями. Так, наприклад, отримані позитивні результати щодо економії енергії в екскаваторах. У гідроприводі екскаватора застосовані енергозберігаючі пристрої автоматичного керування двигуном, комбінованого регулювання робочого об'єму насосів, локальної рекуперації потенціальної енергії піднятого робочого устаткування, а також використані плаваючі положення механізму повороту платформи, що забезпечило в порівнянні з прототипом зниження на 30 % питомої експлуатаційної витрати палива і скорочення на 10 % тривалості циклу.

Створені експериментальні зразки екскаваторів з енергозберігаючими пристроями автоматичного керування двигуном, які призначені для автоматичного зменшення подачі палива під час холостого ходу та зниження частоти обертання вала двигуна з максимальної (2300 об/хв) до мінімальної припустимої стійкої (1000 об/хв). При цьому витрати палива під час холостого ходу знизилася у 3 разі, середня годинна і питома технічна витрата палива – на 8 %. Упроваджено комбіноване регулювання робочого обсягу аксіально-поршневих насосів за тиском. Тому при нейтральному положенні рукояток блоків керування екскаватором насоси мають мінімальний робочий об'єм. Завдяки комбінованому регулюванню питома технічна витрата палива знижується на 7...9 %. Пристрій локальної рекуперації енергії при підйомі –